

Katja Hänninen vas

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Pyhäsalmen energiavarastohankkeen investointitukeen (30 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Pyhäjärven Pyhäsalmen kaivoksen maanalainen kaivostoiminta on loppumassa vuoden 2019 aikana malmien ehtyessä. Pyhäsalmen kaivoksen infrastruktuuri ja Suomen syvin kaivoskuilu vapautuu silloin muuhun käyttöön. Samalla myös suuri osa paikallista työvoimaa uhkaa jäädä vaille työpaikkaa. Pyhäsalmen kaivokselle täytyy löytää uusi pääkäyttäjä mahdollisimman pian kaivostoiminnan loppumisen jälkeen, jotta kaivoskuilu saadaan pidettyä vedestä tyhjänä.

Kaivoskuiluun on suunniteltu rakennettavaksi sähkön varastointiin tarkoitettu pumppuvoimalaitos. Pumppuvoimalaitos toimisi energiavarastona ja säätövoimana tilanteessa, jossa energianvarastointitekniikoille on suurta kysyntää, kun vaihtelevan uusiutuvan energian tuotannon osuus energian kokonaistuotannosta lisääntyy.

Suomessa pumppuvoimalaitoksia ei vielä ole, mutta maailmalla se on yleisin energianvarastointitekniologia todennäköisesti hyvän tehosuhteensa ja kypsän teknologiansa vuoksi. Suomen luonnontieteen vuoksi potentiaalisia pumppuvoimalaitospaikkoja on kovin vähän, mutta Pyhäsalmen kaivoskuilu olisi loistava sijainti energiavarastolle.

Kun tyhjenevään kaivoskuiluun saataisiin pumppuvoimalaitos, loisi se edellytyksiä myös muun toiminnan kehittämiseen kaivostiloihin, esimerkiksi kyberturvallisuustoimintoihin, elintarvikkeiden tuotantoon ja varastointiin sekä erilaiseen tutkimuskäyttöön.

Hankkeen käynnistämisen kannalta ongelmana on se, ettei Suomen lainsäädäntö tunnista energiavarastoja vaan lailla määritellään vain tuotantoa ja kulutusta. Epäselvä tilanne hankaloittaa hankkeen liikkeellelähtöä, sillä laitoksen verotuskohtelu ja normiohjaus on epäselvää. Myös hankkeen pääsy investointituen piiriin on hankkeen ainutlaatuisuuden vuoksi epäselvää. Ennen lainsäädännön ja investointitukien selkeytymistä on vaikea löytää hankkeeseen mukaan yksityisiä toimijoita. Hankkeen liikkeellelähdön varmistamiseksi tarvittaisiin siihen investointitukea. Hankkeen kokonaishinta on noin 100 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 30 000 000 euroa momentille 32.60.40 Pyhäsalmen kaivoskuilun energiavarastohankkeen investointitukeen.

Talousarvioaloite TAA 194/2018 vp

Helsingissä 28.9.2018

Katja Hänninen vas